

Včelísek

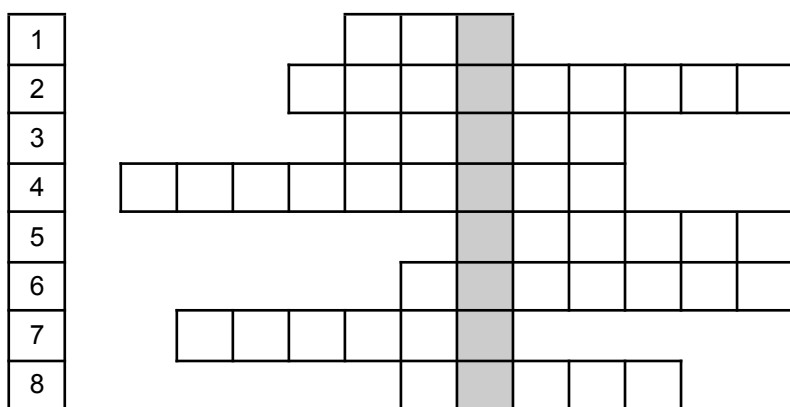
speciální vydání - Rojení 2024

Od 4. do 7. července 2024 proběhne - probíhá - proběhlo (nehodící se škrtněte) celostátní setkání včelařské mládeže Rojení 2024 ve Svatém Janu pod Skalou. Zejména pro účastníky této akce je určeno toto číslo časopisu.

Doplňovačka

V tajence první doplňovačky vám vyjde jeden zeměpisný název, který se týká našeho pobytu.

Poznáte, co znamená?

1. Zdroj bílkovin pro včely.
2. Tekutina, která rozvádí v těle včely živiny.
3. Barva, kterou budou včelí matky značeny v roce 2025.
4. Vosková deska se šestiúhelníkovým reliéfem. Vkládá se do rámečků.
5. Sladká šťáva v květech rostlin, ze které včely dělají med.
6. Obranný orgán včely.
7. Včelí sameček.
8. Vchod do úlu.

Čtyřsměrka s tajenkou

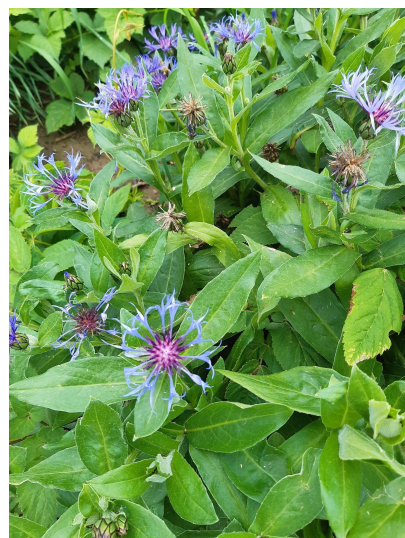
Po vyškrtání všech pojmů a ingorování písmen X vám vyjde tajenka: _____

Ta opět souvisí s místem konání ROJENÍ 2024. Poznáte, co to je?

Pojmy: *mezistěna, hemolymfa, rámek, propolis, mateří kašička, medovice, fruktóza, glukóza, invertáza, mladuška, včelnice, rojení, pastva, tykadlo, košíček, žihadlo, medník, brť, trubec, matka, klát, očko, česlo, zelená, lípa, oko, med, jed, larva, úly, úl (4 krát)*

M	E	Z	I	S	T	Ě	N	A	Z	E	L	E	N	Á	H
Ú	L	S	O	K	Č	O	A	K	Š	U	D	A	L	M	E
Č	E	S	L	O	V	D	E	J	V	L	Ú	T	X	M	M
I	N	V	E	R	T	Á	Z	A	Č	A	A	R	T	E	O
A	G	L	U	K	Ó	Z	A	X	E	R	V	U	A	D	L
Z	Ú	X	Ý	L	A	R	V	A	L	O	T	B	K	N	Y
Ó	L	O	L	D	A	K	Y	T	N	J	S	E	T	Í	M
T	K	O	Š	Í	Č	E	K	X	I	E	A	C	A	K	F
K	A	Ú	L	Y	I	M	E	D	C	N	P	X	M	X	A
U	P	O	L	D	A	H	I	Ž	E	Í	K	E	M	Á	R
R	Í	Ú	V	O	K	O	A	T	Á	L	K	N	Ť	R	B
F	L	L	A	K	Č	I	Š	A	K	Í	Ř	E	T	A	M
P	R	O	P	O	L	I	S	E	C	I	V	O	D	E	M

Fotky z přírody

Rojení

Na fotografiích vidíte záběry z chytání jednoho z rojů. Pojdme si osvěžit znalosti o rojení včel doplněním následujícího textu¹ o vhodná slova.

Včelstvo se rozmnožuje _____, kdy se _____ matka s částí včelstva oddělí od původního včelstva a vyletí ven, aby založila nový domov. Rojení je přirozený proces, ale pro včelaře může být náročný na zvládnutí.

Včelstva se obvykle rojí v _____ a letních měsících, když je dostatek _____ a pylu v květech rostlin. Dalšími faktory, které mohou vyvolat rojení, jsou přeplněnost včelstva, nedostatek prostoru v úlu, teplo a vlhkost.

Existuje několik příznaků, které naznačují, že se včelstvo chystá _____:

- Neklid v _____
- Zvýšená produkce vosku
- _____ počet trubců
- Včely se _____ u vstupu do úlu

Pokud se včelstvo rojí, je důležité zachovat klid a nepanikařit. Existuje několik způsobů, jak rojící se včelstvo _____ a usadit do nového úlu.

Vhodná slova můžete zjistit vyřešením přesmyček.

OJEMRNÍ, JIROT, JNÍCARH, ZHYTTACI, LUKSJÍHU, LUÚ, NAREKTU, ATRSÁ, VŠÍĚT

¹ Text pomohla vytvořit umělá inteligence (gemini.google.com)

Metody odchytu rojů

Včelaři mohou využívat více způsobů, jak odchytit včelí roj. Popíšeme vám několik situací a vy se pokuste nalézt vhodné cesty k chycení roje.

1. Roj je na větvi stromu (keře) 1,5 metru nad zemí.
2. Roj je na větvi 3 metry nad zemí.
3. Roj je na kmeni stromu ve výšce asi 1,5 metru nad zemí.
4. Roj je na okně ve výšce 6 metrů nad zemí.

Pokud jste si vymysleli své metody, můžete číst dál. Popíšeme vám, jakými způsoby jsme ve své kariéře postupovali my.

- Většinou jsme chytali roje, které byly poměrně nízko nad zemí a byly na jedné větvi. Takový roj se chytá nejlépe. Pod roj jsme dali rojáček a klepnutím na větev jsme donutili včely pustit se a poté gravitací spadly do rojáčku. Před tím jsme samozřejmě pokropili včely rozprašovačem vodní mlhou, aby měly těžší křídla a nemohly tolik létat.
- Jednou jsme chytali roj, který se právě ubytoval v dutině u okenního rámu v prvním patře rodinného domu. Tam jsme použili malou lest. Na zem pod okno jsme dali úl s dvěma plásty s otevřeným plodem. Včely z roje cítili vůni plodu. Celý roj se nechal přesvědčit, že je potřeba se o plod postarat. Roj se sám přemístil do úlu s otevřeným plodem.
- Asi dvakrát jsme řešili odchyt roje, který byl v trochu větší výšce nad zemí (co cca 3 metrů). Použili jsme tzv. rojochyt, což je zjednodušeně řečeno pytel na tyči. Pytel se pohybem tyče "nasune" na roj a rychlým pohybem odtrhne od větve.

Náměty na hry nejen se včelařskou tematikou

Slovní fotbal

Asi většina z vás zná hru “slovní fotbal”. První hráč řekne slovo, druhá musí říci slovo, které začíná na koncové písmeno předešlého slova. Kdo neví, jak dál, dostává trestný bod. Vyhrává ten s nejnižším počtem trestných bodů.

Příklad řady se včelařskou tematikou:

ÚL - LÍPA - ADAMEC - CUKR - ROZPĚRÁK - KUŘÁK - KLEŠTĚ - ?

Tuto hru ale můžete hrát i samostatně a vaším cílem je vytvořit co nejdelší takový řetězec slov, které mají souvislost se včelami a včelařením.

Země, město

Hra “Země, město, ...” se může uzpůsobit i pro procvičování včelařské tematiky.

Uvedeme příklad takové herní tabulky.

Písmeno	Příjmení důležitého včelařského odborníka	Rostlina	Zvíře	věc se včelařskou tematikou	
A	Adamec	avokádo	anakonda	?	
K	?	krokus	klokan	kuřák	

“Aktivity”

Velmi známá je hra “Aktivity”, ve které soutěžící popisují pojmy, kreslí je nebo předvádějí. Ostatní pak musí předváděný pojem uhodnout v daném časovém intervalu.

My si můžeme vybrat jednu z aktivit a pro ni připravit na lístečky vhodné pojmy. Po vylosování pojmu ho musí hráč na řadě popsat pomocí zvolené aktivity.

Zkuste uhodnout pojmy z následujících popisů:

1. Obydlí včel vytvořené lidmi.
2. Je to válcová nádoba s otočnou mřížkou, do které se vkládají plásty s medem. Během otáčení mřížky vystřikuje z plástů med.
3. Je to zařízení, ze kterého pomocí měchu vyháníme dým, který využíváme ke “zklidnění” včel během prohlídky úlu.

Doplňovačka

1				P	Y	L													
2				H	E	M	O	L	Y	M	F	A							
3				M	O	D	R	Á											
4	M	E	Z	I	S	T	Ě	N	A										
5							N	E	K	T	A	R							
6						Ž	I	H	A	D	L	O							
7			T	R	U	B	E	C											
8						Č	E	S	N	O									

1. Zdroj bílkovin pro včely.
2. Tekutina, která rozvádí v těle včely živiny.
3. Barva, kterou budou včelí matky značeny v roce 2025.
4. Vosková deska se šestiúhelníkovým reliéfem. Vkládá se do rámečků.
5. Sladká šťáva v květech rostlin, ze které včely dělají med.
6. Obranný orgán včely.
7. Včelí sameček.
8. Vchod do úlu.